

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov – **1/ Ing. J. K.**, bytom P.P. a **2/ Ing. J. C.**, bytom P.P., zastúpených **JUDr. A. K.**, *advokátkou so sídlom v P.P.*, proti žalovanému **Krajskému stavebnému úradu T.**, **Odbor stavebného poriadku**, so sídlom Kollárova 8, T., za účasti účastníkov – **1. obchodnej spoločnosti T.– I., s. r. o.**, so sídlom I., zastúpenej **JUDr. M. Š.**, *advokátom so sídlom v B.*, **2. L. S.**, bytom P.P., **3. M. S.**, bytom H., **4. M. M.**, bytom V., **5. D. M.**, bytom V., **6. Ing. S. V.**, bytom H., **7. M. Z.**, bytom J., **8. Ing. P. K.**, bytom V., **9. J. Z.**, bytom V., **10. M. E.**, bytom N., **11. J. K.**, bytom V., **12. M. Š.**, bytom V., **13. M. Č.**, bytom D. **14. Z. M.**, rod. Č., bytom D., **15. K. V.**, rod. Č., bytom V., **16. M. M.**, rod. Č., bytom M., **17. J. Č.**, bytom A., **18. V. Č.**, bytom S., **19. E. K.**, bytom H., **20. I. G.**, bytom V., **21. Ing. Z. B.**, bytom P., **22. A. Z.**, bytom N., **23. M. O.**, bytom V., **24. M. B.**, bytom V., **25. M. B.**, bytom V., **26. M. B.**, bytom V., **27. J. B.**, bytom V., **28. Z. B.**, bytom V., **29. Ing. D. Ú.**, bytom D., **30. E. Ú.**, bytom D., **31. V. B.**, bytom V., **32. T. B.**, bytom V., **33. K. B.**, bytom V., **34. V. M.**, bytom J., **35. T. M.**, bytom J., **36. V. L.**, bytom H., **37. A. T.**, bytom H., **38. E. C.**, bytom G., **39. J. M.**, bytom A., **40. D. K.**, bytom F., **41. J. K.**, bytom H., **42. J. M.**, bytom H., **43. B. M.**, bytom H., **44. Ing. A. N.**, bytom Š., **45. Ing. M. H.**, bytom A., **46. J. A.**, bytom H., **47. M. A.**, bytom H., **48. R. R.**, bytom H., **49. O. R.**, bytom V., **50. M. P.**, naposledy bytom D., *zastúpeného opatrovníčkou Mgr. Z. H.*, *vyššou súdnou Ú. Okresného súdu T.*, **51. obchodnej spoločnosti S., a. s.**, so sídlom W., **52. Ing. M. N.**, bytom D., **53. A. N.**, bytom D., **54. L. P.**, bytom V., **55. Ing. I. P.**, CSc., bytom D., **56. M. P.**, bytom D., **57. Ing. J. O.**, bytom D., **58. M. O.**, bytom D., **59. M. O.**, bytom D., **60. Ing. I. T.**, bytom H., **61. L. V.**, bytom N., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KSÚ-OSP-0675/2008/Gi z 11. júla 2008, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v T. č. k. 14S/102/2008-288 z 22. októbra 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v T., č. k. 14S/102/2008-288 z 22. októbra 2009 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v T. (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ a e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. KSÚ-OSP-0675/2008/Gi z 11. júla 2008 ako aj rozhodnutie Mesta P. z 15. februára 2008 č. 11715/22/27/2005-Ko o umiestnení stavby „Bytové domy P.“ na pozemkoch parc. č. X., X., X., X., X., X., X., X., X. a X. v k. ú. P. pre navrhovateľa T.-I., s. r. o., so sídlom I., a vec vrátil na ďalšie konanie

Rozhodol tak v rámci preskúmovacieho konania podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 OSP a § 247 ods. 1, 2 a 3 OSP ako aj § 35 ods. 1 a 2, § 38, § 39, § 39a ods. 1 a ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“), keď mu z obsahu spisového materiálu nebolo jasné, prečo Mesto P. ako správny orgán prvého stupňa vo svojom rozhodnutí č. 11715/22/27/2005-Ko zo dňa 15.02.2008 vydanom na základe návrhu spoločnosti T.-I., s. r. o. zo dňa 15.10.2007 vôbec cituje predchádzajúce rozhodnutie Krajského stavebného úradu v Tmavé zo dňa 10.09.2007, keďže toto rozhodnutie sa konania začatého na základe návrhu spoločnosti T.-I., s. r. o. zo dňa 15.10.2007 vôbec netýka, keďže bolo vydané v inom konaní, ktorá skutočnosť zrejme uviedla do omylu tak žalobcov ako aj ich právnu zástupkyňu. Vzhľadom k tomu, že v danom prípade išlo o nové konanie na základe žiadosti spoločnosti T.-I., s. r. o. nebol ani dôvod riešiť zámenu účastníkov v správnom konaní. Vytýkal správnym orgánom, že napriek preukázanému vlastníctvu k pozemku, na ktorom má byť stavba umiestnená, sa nezaoberal zapísanou ťarchou vo forme vecného bremena – právom prechodu v prospech vlastníkov parcely č. X. zapísanej na LV č. X., t. j. žalobcov v 1. a 2. rade, vlastníka parcely č. X. zapísaného na LV č. X., t. j. V. L. a vlastníkov parciel č. X., X. zapísaných na LV č. X., t. j. Ing. D. Ú. a E. Ú., ktoré je potrebné usporiadať, pretože

prípadným zastavaním by došlo k neoprávnenému zásahu do práv oprávnených z vecného bremena, t. j. účastníkov, ktorým právo prechodu cez tieto parcely prináleží.

Taktiež podľa názoru súdu sa správne orgány musia vysporiadať s námietkou žalobcov ohľadom reštitučného nároku p. K., keďže krajskému súdu nie je jasné o aké reštitučné konanie ide a podľa akého zákona si reštitučný nárok uplatnila.

V neposlednom rade ani z jedného rozhodnutia nevyplýva, z akého titulu správne orgány konali s ostatnými osobami ako s účastníkmi (ktorých súd pribral do konania), keď skutočne účastníkmi správneho konania v zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 stavebného zákona by mali byť žalobcovia 1. a v 2. rade a tiež vlastníci nehnuteľnosti v prospech ktorých bolo zriadené vecné bremeno.

Ďalej podľa názoru krajského súdu sa správne orgány dopustili ďalšieho pochybenia tým, že v napadnutom rozhodnutí je množstvo nezrovnalostí. Ako námietky sa uvádzajú námietky vznesené v predchádzajúcom konaní, citujú sa neaktuálne LV a podklady predložené v predchádzajúcom konaní začatom na návrh spoločnosti T., s. r. o., so sídlom v Bratislave, ktoré konanie zrejme doposiaľ ukončené nebolo.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a úspešnému žalobcovi (správne úspešným žalobcom) v konaní priznal náhradu trov konania v sume 345,34 eura pozostávajúcu z náhrady za súdny poplatok, t. j. po 66 eur, za dva úkony právnej služby po 48,63 eura, za jeden úkon právnej služby po 53,49 eura, plus dvakrát paušál po 6,31 eura a jedenkrát paušál po 6,95 eura, z náhrady cestovného z P. do T. a späť v sume 21,22 eura, z náhrady za stratu času v sume 46,36 eura plus DPH v sume 41,44 eura k rukám JUDr. A. K.

Včas podaním odvolaními rozsudok krajského súdu napadol účastník v prvom rade. Odvolaciemu súdu navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu žalobcu ako nedôvodnú zamietnuť.

Namietal, že rozhodnutím súdu prvého stupňa došlo k porušeniu základného práva účastníka v 1. rade na strane odporcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a tiež práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, nakoľko má znaky arbitrárneho (svojvoľného) rozhodnutia.

Namietal, že prvostupňový súd zrušil tak rozhodnutie Krajského stavebného úradu T. č. KSÚ-OSP0675/2008/61, ako aj Mesta P. č. j. 11715/22/27/2005-Ko, v rozsudku však neodôvodnil, ktoré rozhodnutie z akých dôvodov zrušil, a to nielen bez poukázania na

skutočnosti, ktoré zistil vykonaným dokazovaním a bez poukázania na právne závery, ktoré prijal. Myšlienkový postup súdu nie je vôbec vysvetlený, keď krajský súd nepreukázal a neodôvodnil akékoľvek nedostatočné zistenia skutkového stavu pre posúdenie veci zo strany Mesta P. a KSU, nepreukázal a neodôvodnil v čom, prečo a ktoré rozhodnutie (či Mesta P. alebo KSÚ) sú nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť, nepreukázal a neodôvodnil nedostatok dôvodov, akých a v ktorom rozhodnutí, nepreukázal a neodôvodnil, ktorá chyba bola zistená v konaní správnych orgánov, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

Ak by takou chybou mala byť skutočnosť, že „správne orgány sa vôbec nezaoberali vecným bremenom práva prechodu“, tak úsudku súdu chýba právny záver, ktorý k tomu prijal.

Namietal, že prvostupňový súd riadne právne neodôvodnil, prečo

- Mesto P. a KSU sa mali touto skutočnosťou v územnom konaní zaoberať; z akého právneho ustanovenia to vyplýva?,
- prečo je nutné právo prechodu usporiadať, keď je zapísané na LV č. 9876 a preskúmateľne, dokonca geometrickým plánom je určené, kde a akým spôsobom bude zabezpečené,
- upozorňuje na to, že oprávnený a povinný z vecného bremena „môžu zmluvou zrušiť alebo novoupraviť“ v podstate akékoľvek bremeno, keď doteraz v zmluve upravené vecné bremeno „iba prechodu“ sa nemení ale zachováva,
- je „nepostačujúce upozornenie na geometrický plán“, keď tento spresňuje časť pozemku, ktorá nebude zastavaná a na nej bude zabezpečené právo prechodu.

Podľa odvolateľa prvostupňový súd neodôvodnil a nepreukázal, prečo majú správne orgány preukazovať „titul“ z akého dôvodu konajú s osobami ako účastníkmi konania. Táto povinnosť správneho orgánu vyplýva len v prípade, ak nejakú osobu neuzná za účastníka konania. Pri vylúčení z konania musí vydať rozhodnutie. O tom, že niekto nie je účastníkom konania, sa rozhoduje správnym orgánom nevydáva.

Poukazoval i na to, že pokiaľ krajský súd deklaruje svoj názor, že sa „správne orgány dopustili ďalšieho pochybenia vtom, že v napadnutom rozhodnutí je množstvo nezrovnalostí“, nie je zrejmé, ktorý správny orgán pochybil a ktorého napadnutého rozhodnutia (lebo žalobcovia napadli dve rozhodnutia) sa uvádzané nezrovnalosti majú týkať, pritom chýbajú akékoľvek právne závery.

Uvedené podľa odvolateľa osvedčuje nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia napadnutého rozsudku. Na tomto základe nemožno preskúmať jeho správnosť a skutočnosť a právne dôvody viedli k výroku rozsudku.

Podľa odvolateľa krajský súd dospel aj k nesprávnym skutkovým zisteniam, pretože, ak sa oboznámil s pripojenou spisovou dokumentáciou oboch správnych orgánom, musel by zistiť, že ide stále o jedno, a to isté konanie Mesta P. pod č. 11715/22/27/2005-Ko je pokračujúcim konaním od roku 2005. Po zrušení rozhodnutia Mesta P. pod tým istým číslom 11715 zo dňa 10.09.2007 rozhodnutím Krajského stavebného úradu T. právoplatným dňa 26.10.2007 z procesných a hmotnoprávných dôvodov sa pokračovalo v novom konaní s novým vlastníkom pozemkov T.-I., s. r. o. na strane navrhovateľa.

Ďalej odvolateľ namieta, že rozhodnutie prvostupňového súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom vzhľadom na arbitrárnosť napadnutého rozsudku z dôvodu nedostatku riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia napadnutého rozsudku a s poukazom na takmer úplnú absenciu právnych záverov v odôvodnení rozsudku, poukazuje na nesprávnosť právneho posúdenia práv navrhovateľov, ktoré im vyplývajú z vecného bremena s poukazom na ustanovenia § 39, § 39a ods. 1 a 2, § 54, § 58a ods. 1 a § 62 ods. 1 a 4 stavebného zákona, z ktorých vyplýva, že v územnom konaní sa otázka vecných bremien môže brať do úvahy v rámci námietok iba do tej miery, či územné rozhodnutie by zakladalo zrušenie vecného bremena prechodu. V územnom konaní je však preukázané, že právo prechodu zostáva zachované. Prvostupňový súd teda vyjadril právne závery o možnom ohrození práv navrhovateľov z vecného bremena práva prechodu v rozpore s citovanými hmotnoprávnymi predpismi stavebného zákona.

Vzhľadom na uvedené považuje odvolateľ napadnutý rozsudok Krajského súdu v T., č. 14S/102/2008 zo dňa 22. októbra 2009 za nezákonný a právne nesprávny.

Žalobcovia, žalovaný ani ostatní účastníci sa k odvolaniu nevyjadrili, odvolací návrh nepodali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania (250ja ods. 2 veta prvá OSP), oboznámil sa s rozsudkom Okresného súdu P. z 10. júna 2010, č. k. 5C/596/2008-85, ktorý odvolateľ doručil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v priebehu odvolacieho konania a dospel k záveru, že odvolanie je podané dôvodne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) po preskúmaní napadnutého rozsudku a postupu súdu, ktoré vydaniu rozsudku predchádzalo, dospel

k záveru, že nie sú tu podmienky, za ktorých by napadnutý rozsudok mohol potvrdiť alebo zmeniť (§ 250ja ods. 3 veta druhá, § 219 a § 220 OSP).

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 ods. 1 OSP).

Nakoľko konkrétne tvrdenie žalobcov o ukrátení na ich subjektívnych právach treba v zmysle § 247 ods. 1 OSP považovať za osobitnú náležitosť žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, najvyšší súd sa v prvom rade v rozsahu odvolacích námietok zaoberal otázkou, či rozhodnutie o umiestnení stavby je spôsobilé ukrátiť žalobcov na ich právach (vlastníckych, občianskych, ekologických, hygienických), resp. ako sa podľa obsahu žaloby toto prejaví v ich sfére.

Rozhodujúcim kritériom pre toto posúdenie je podľa názoru najvyššieho súdu charakter rozhodnutia o umiestnení stavby. Podľa § 39a ods. 1 stavebného zákona rozhodnutím o umiestnení stavby sa určuje stavebný pozemok, umiestňuje sa stavba na ňom, určujú sa podmienky na umiestnenie stavby (vrátane požiadaviek na ochranu prírody a krajiny a na zabezpečenie starostlivosti o životné prostredie podľa § 39 ods. 2 stavebného zákona), určujú sa požiadavky na obsah projektovej dokumentácie a čas platnosti rozhodnutia. Z charakteristiky rozhodnutia o umiestnení stavby vyplýva, že ide o rozhodnutie, ktorým sa stavba priamo nerealizuje. Na základe rozhodnutia o umiestnení stavby nie je možné ešte stavbu realizovať, nakoľko sa ním určuje stavebný pozemok a stavba na ňom sa len umiestňuje. Realizovať stavbu je možné až na základe právoplatného stavebného povolenia, t. j. osobitného rozhodnutia vydaného v stavebnom konaní.

Územné konanie tak predchádza stavebnému konaniu a rozhodnutie o umiestnení stavby je právnym základom pre stavebné povolenie. V danom prípade musí byť ešte vydané stavebné povolenie, aby mohla byť stavba uskutočňovaná. Ak má na rozhodnutie o umiestnení stavby nasledovať ešte ďalšie rozhodnutie, až na základe ktorého môže byť stavba uskutočňovaná, nemôžu byť samotným rozhodnutím o umiestnení stavby, ktorým

je stavba iba právne umiestňovaná na stavebnom pozemku, žalobcovia priamo dotknutí na svojich právach, keď navyše žalobcovia porušenie svojich práv v žalobe ani bližšie nekonkretizujú (strana 2 žaloby).

Najvyšší súd preto uzavrel, že dôvody zrušenia rozhodnutia žalovaného uvedené krajským súdom neobstoja.

Krajský súd zrušil rozhodnutia žalovaného podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ a e/ OSP z dôvodov:

1. že mu nie je jasné, prečo Mesto P. ako správny orgán prvého stupňa vo svojom rozhodnutí č. 11715/22/27/2005-Ko zo dňa 15.02.2008 vydanom na základe návrhu spoločnosti T.-I., s. r. o. zo dňa 15.10.2007 vôbec cituje predchádzajúce rozhodnutie Krajského stavebného úradu v T. zo dňa 10.09.2007, keďže toto rozhodnutie sa konania začatého na základe návrhu spoločnosti T.-I., s. r. o. zo dňa 15.10.2007 vôbec netýka, keďže bolo vydané v inom konaní,
2. že sa správne orgány nezaoberali zapísanou ťarchou vo forme vecného bremena - právom prechodu,
3. že sa správne orgány musia vysporiadať s námietkou žalobcov ohľadom reštitučného nároku p. K.,
4. že nie je jasné, z akého titulu správne orgány konali okrem so žalobcami a s tými, ktorým svedčí právo prechodu z vecného bremena aj s ostatnými osobami ako s účastníkmi správneho konania,
5. že v napadnutom, rozhodnutí je množstvo nezrovnalostí.

Najvyšší súd k jednotlivým dôvodom zrušenia uvádza, že námietky obchodnej spoločnosti T.-I., s. r. o. uvedené v odvolaní sú plne opodstatnené.

Z pripojenej spisovej dokumentácie skutočne vyplýva, že konanie Mesta P. pod č. 11715/22/27/2005-Ko je pokračujúcim konaním od roku 2005, a že po zrušení rozhodnutia Mesta P. pod tým istým číslom 11715 zo dňa 10. septembra 2007 rozhodnutím Krajského stavebného úradu T. právoplatným dňa 26. októbra 2007 z procesných a hmotnoprávných dôvodov sa pokračovalo v novom konaní s novým vlastníkom pozemkov T.-I., s. r. o. na strane navrhovateľa. Pokiaľ ide o výtku, že sa správne orgány dostatočne nezaoberali zapísanou ťarchou vo forme vecného bremena - právom prechodu, túto treba považovať za

nekonkrétne a náležite neodôvodnenú, nakoľko takáto povinnosť stavebnému úradu priamo zo stavebného zákona nevyplýva. Takisto nedostatočne konkrétne, činiace rozsudok krajského súdu nepreskúmateľným, sú aj ďalšie zrušovacie dôvody uvedené zhora pod bodom 3. a 5. Výtka pod bodom 4 je celkom bez právneho významu, nakoľko, ako aj správne udáva odvolateľ: „správne orgány nemajú povinnosť preukazovať „titul“ z akého dôvodu konajú s osobami ako účastníkmi konania. Takáto povinnosť správne orgánu vyplýva len v prípade, ak nejakú osobu neuzná za účastníka konania.“.

Pre záver krajského súdu o tom, že rozhodnutie a postup správnych orgánov trpí vadami majúcimi za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného, ako aj orgánu správneho orgánu prvého stupňa, absentujú dostatočné právne dôvody. Preto aj postup krajského súdu, ktorý aplikuje určité ustanovenie zákona bez relevantných dôvodov a aj v rozpore s konštantnou rozhodovacou praxou, treba považovať za postup arbitrárny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov musel odvolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v T. podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 221 ods. 1 písm. f/ a h/ s poukazom na § 212 ods. 3 OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní krajský súd po vyriešení si účastníkov súdneho konania (§ 250 ods. 1 veta druhá OSP) vec meritórne prejedná predovšetkým v medziach žaloby a o nej rozhodne, pričom sa s námietkami vznesenými žalobe bude musieť vypoariadať aj s ohľadom na ustanovenie § 247 ods. 1 OSP, v zmysle ktorého treba považovať za osobitnú náležitosť žaloby aj konkrétne tvrdenie žalobcu, že bol ukrátený na svojich právach nezákonným rozhodnutím a postupom správneho orgánu, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu; nestačí iba všeobecné tvrdenie, že zákon bol porušený, žalobca musí poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzuje porušenie zákona; povinnosť žalobcu tvrdiť, že správne rozhodnutie alebo jeho časť odporuje konkrétnemu všeobecne záväznému právnemu predpisu a toto tvrdenie právne odôvodniť, je obligatórnou náležitosťou žaloby, pričom v zmysle ustanovenia § 250h ods. 1 veta za bodkočiarkou OSP súd už neprihliada na prípadné rozšírenie dôvodov žaloby, pretože ide o podanie urobené po lehote stanovenej zákonom.

Okrem vyššie uvedeného v ďalšom konaní bude krajský súd vychádzať aj z charakteru rozhodnutia o umiestnení stavby, a to tiež s prihliadnutím na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (pozri k tomu bližšie napr. rozhodnutia II. ÚS 22/02, III. ÚS 176/03, či II. ÚS 72/07 - www.concourt.sk).

Podľa § 250ja ods. 4 OSP v ďalšom konaní je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

P o u č e n i e : P r o t i t o m u t o r o z s u d k u n i e j e p r í p u s t n ý o p r a v n ý p r o s t r i e d o k .

V Bratislave 28. apríla 2011

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

P. Slezáková